שתי הלחם פרק אחד עשר מנחות צח.

לא שנא הכי ולא שנא הכי. כלומר כיצמתן דקרנות אי נמי למימר נמי בחמה בת חמש לא איכפת לן כיון דכיצמת יקוד בחמה בת שש לא פש ליה כין קרן לקרן אלא כ״ו ואתרנעה עפחים שתים מכיצמה דקונב ושתים מכיצמה דקרנות וכיון דלא הוי אמה לא משיב לה: **ממתין ומתמיה.** דכולן אמותיו היו בנות ו׳ חוץ משתי אמותיו (ח) מן הכלפה ועד היסוד ואמה גובה של קרן: **דיקא נמי.** דמיק האמה גובהה ואמה רוחב כיצמה מדקרי להאי מיק האמה ולהאי אמה רוחב ושני בדיבוריה: **השולחן ארכו י״ב.** שמעינן ליה לר׳ מאיר דאמר לעיל [פ.] כל האמות היו בינוניות אלמא בינונית היינו בת ששה: **ומדקרי ליה בינוניות מכלל דאיכא דנמיגא מינה.** בתמיה: **שתי אמות.** מקלות היו שם שבהן מודדין האמות והן (ט)[מדכן] אמה: **בשופן הבירה.** חדר אחד היה בנוי על שער המזרחי של עזרה ומצויר כתבנית שופן הבירה: **של משה.** בת ששה: **כדי שיהו אומנין נוטלין בקטנה.** שהיה גוזר מתנה עם האומנין כך וכך אמות בין תבנו לבדק הבית בכך וכך דמים באמה של משה ומחזירין לו למדת אמה גדולה שיתירה עליה אלבע כדי שיוציאו על תנאם משלהם אלא יפחתו ונמצאו נהנים מן ההקדש יותר ממה שעשו ובאין לידי מעילה: **ומדא לדהבא ולכספא.** כשמתנין (י) צורפי זהב לעשות טבעת בת חמש לו בת עשר באמה של משה עושין אותה למדת האמה היתרה עליה חצי אלבע ולא באותה שיתירה עליה אלבע לפי שאומנות יקרה היא ואין טוב להפסידן כל כך: **צורה.** מצויירת: **כדי שידעו.** וירלו מהיכן באו ויתנו הודאה למלכותם: **שהוליאם משם: שפחא אימם מלכות.** פרס עליהם ולא ימרדו בהם: **ואילו לדידיה לא אמר ליה.** ומרד אלי והשתמתית לי ואע״ג דמסקנא הכי הוא ויקם פרעה לילה [שמות יב] **ויגרש לפני אחאב.** אליהו (כ) [לפני אחאב שהיה רוכב על סוסו משוס כבודו אמין דרך מלכים לנכח יחידי: **ועלהו לתרופה.** גבי מעיין שעתיד לצאת מבית קדשי הקדשים קאי. ועל (ג) שפת הנחל יעלה מזה ומזה כל [עץ] (עלה) מאכל והיה פריו למאכל ועלהו לתרופה. ומיידי דאיירי בפלוגתא דרב חסדא ורב יצחק נקט לה הכא וקדרים נוטריקון לתרופה: **להמיר פה שלמעלה.** פה אלמים שכל אלם האוכל ממנו נרפא: **פה שלמעה.** פה רחם של עקרות: חזקיה וכר קפרא (ח) מפרשא מילתייהו טפי והיא היא: **ואילו נאמר שתים מערכות שש המערכת ולא נאמר שתים עשרה:** הייתי אומר שלש של שש. דשתים מערכות הרי תרין שש המערכת הוי מערכת שלישית. ונכפריה דכתב כהו שלש של שלש הכי משמע אילו לא נאמר שתים עשרה אלא שתים מערכות שש הוי משמע (ב) שלש ואם תאלה להוסיף שלישית סני בג חלות: **לכך נאמר שתים עשרה.** דמשמע ומו לא: **ואילו נאמר שתים עשרה ולא נאמר שתים ושש.** אלא ונתת אותם מערכות המערכת ר״ל הנחלן הייתי אומר שלש של ד׳ ד׳: **והא כציון ונפח בל.** המערכת לבונה וכי יהיב לה על הסכיעית איכא חליצה: פרוכת מחילה הוא וקרי ליה על: (ג)**כל הכלים.** כגון שלחנות אורכן (י) לאורכן של בית ממזרח למערב: **כך היה מונח.** מנ״ל (ג)מדכך היו בדיו מונחים ממזרח למערב כדאמר הכן תנייתא לקמן [ע״ב]: **ובדיו מגלן.** דממזרח למערב: (א) **כפרוכת.** פרוכת היתה פרוסה כפתח בית קדשי קדשים לנגיעות בעלמא ולא משום מחילה דהא אמה טרקסין הואי במקדש ראשון. (ב)וכ״ת לוקמה במקדש ב׳ דהוי פרוכת ב׳ (ד) ליכא למימר דבמקדש שני לא הוה ארון ובדיה דיפשיטו נגוו במס׳ יומא (נב:) ועוד דקרא במקדש ראשון כתיב: (ג)**דוחקין וכולעין בפרוכת.** לפי שהיה הארון כנגד הפתח כדאמרי׳ במגילה (דף י:) ארון שעשה משה כשמונה בדביר היה לו עשר אמות ריוח ממנו לכותל לכל צד והדביר היה עשרים על עשרים ומקום ארון אינו ממעטו בדביר דבנם היה עומד אלמא באמצע הדביר קאי והפתח נמי היה באמצע בכותל מזרחי והיו הבדים נולטין בפרוכת שבפתח: כמין

מסורת הש״ס

(א) כלים פי״ז מ״ט בכורות מ. פסחים פו. (ב) מדות לד. פ״ל מ״ב. (ג) זבחים קב. (ד) [סנהדרין ק. ע״ש]. (ה) [שם: מיתמר נמי מזקיק]. (ו) [לעיל סב. סוטה לז.]. (ז) תוספתא דיומא פ״ב ה״ב [יומא מד. ע״ש]. (ח) ל״ק. (ט) כפ״א: [מלכים, י״ז] ל״ל פתים [מערכות של שלש וכ״ר של פתים עשרה ה״ל כין שניהם דסיון כל אחד של שש והג׳ אם ילה לתוספך יהיה לף אלף של ג׳ והמיון יהיה פתים מערכות שש הא הכי פ״ל שש ודי בהאלי מהם. (י) שרך [מתני׳ דף לז.]. (כ) מדבריו כך היו מונחים. ל״ק. (ל) [שרך לע״ב].

תורה אור השלם

1. וְיָרְדוּ כָל עֲבָדֶיךָ אֵלֶּה אֵלַי וְהִשְׁתַּחֲוּ לִי לֵאמֹר צֵא אַתָּה וְכָל הָעָם אֲשֶׁר בְּרַגְלֶיךָ וְאַחֲרֵי כֵן אֵצֵא וַיֵּצֵא מֵעִם פַּרְעֹה בְּחָרִי אָף:
2. וַיַּרְא אֶת אֵלִיָּהוּ וַיִּשָּׁנֵס מָתְנָיו וַיָּרָץ לִפְנֵי אַחְאָב עַד בֹּאֲכָה יִזְרְעֶאלָה: מלכים א יח מו
3. וְעַל הַנַּחַל יַעֲלֶה כָּל עֵץ מַאֲכָל לֹא יִבּוֹל עָלֵהוּ וְלֹא יִתֹּם פִּרְיוֹ לְחָדָשָׁיו יְבַכֵּר כִּי מֵימָיו מִן הַמִּקְדָּשׁ הֵמָּה יֹצְאִים וְהָיָה פִרְיוֹ לְמַאֲכָל וְעָלֵהוּ לִתְרוּפָה:
יחזקאל מז יב
4. וְלָקַחְתָּ סֹלֶת וְאָפִיתָ אֹתָהּ שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה חַלּוֹת שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים יִהְיֶה הַחַלָּה הָאֶחָת: ויקרא כד ה
5. וְנָתַתָּ עַל הַמַּעֲרֶכֶת לְבֹנָה זַכָּה וְהָיְתָה לַלֶּחֶם לְאַזְכָּרָה אִשֶּׁה לַיהוָה:
ויקרא כד ז
6. וְשַׂמְתָּ שָׁם אֵת אֲרוֹן הָעֵדֻת וְסַכְתָּ עַל הָאָרֹן אֵת הַפָּרֹכֶת: שמות מ ג
7. וְיָאֲרֹנוּ הַבְּדִים וְיֵרָאוּ רָאשֵׁי הַבְּדִים מִן הַקֹּדֶשׁ עַל פְּנֵי הַדְּבִיר וְלֹא יֵרָאוּ הַחוּצָה וַיְהִי שָׁם עַד הַיּוֹם הַזֶּה: מלכים א ח ח

הגהות הב״ח

(א) רש״י ד״ה תמתין וכו׳ משמי אמותיו דהיינו מן הכלפה: (ב) ד״ה ויקן וכו׳ אליהו רץ לפני: (ג) ד״ה ועלהו לתרופה וכו׳ ועל הנחל יעלה על שפתו מזה: (ד) ד״ה כפרוכת וכו׳ ליכא למימר הכי דנמקדש:

רבינו גרשום

לא שנא הכי ולא שנא הכי לא שנא בגובהה ולא שנא בכמיסה הויא בת ה׳ ונשתיירו בהכניסה ב׳ שפחים שפח מיכן ושפח מיכן וכיון דהני ד׳ דיסוד ודקרנות לא הויא אמתא לא קא חשיב ליה (ולא) במתני׳ דהמזבח היה וכו׳ (ולא קרא הארון וגו׳): כמה הוי גבוה המזבח חמשין ותמניא דאמה התחתונה בגובהה ואמה דקרנות נמי בגובהה באמה בת ה׳ דאמר: מקרנות ועד סובב. כ״נ שפחים דאמה דקרנות גבוהה ה׳. ומסובב ועד החוט שיהא דהוי אמתא היינו דתנן אם עשאה לעולת העוף למטה מכ״נ אפי׳ אמה אחת כשירה: דיקא נמי כדאמרן (דאמר) דאמה

ריחב כניסה (ולא) וחיק האמה (אלא) בגובהה קאמר כדאמרן: אף אנן נמי תנינא דר׳ מאיר דאמר כל האמות היו בינונית חוץ מדמזבח דתנן ר׳ מאיר אמר השולחן וכו׳: מדקאמר בינונית מכלל דאיכא נפישא מינה. כ׳ קנים: היו בשושן הבירה. זה שער מזרחי שעליו שושן הבירה מצויירת: אחת היתה וקופה באותה לשכה על קרן מזרחית צפונית ואחת על קרן וכו׳: (ה) בשמתנין עמהן לעשות המלאכה מתנין כך וכך אמות במדה קטנה של ר׳ והן מחוזרין מלאכתן במדה גדולה: ותתרי. יתירות עליה למה לי: תרא. יתירה הקטנה למלאכת כסף וזהב. ויתירה הגדולה של אצבע לבנינא של חומות: כדי שידעו מהיכן באו. שיכירו בניסין שעשה להן הקב״ה שמשם עלו כשנתן להן כורש רשות לעלות ולבנות הבית: שתהא אימת מלכות. שיזכרו שהן משועבדין: חזקיה ובר קפרא כפרשי דרב חסדא ורב יצחק: אילו נאמר שתים מערכות שש המערכת ולא נאמר שלש מערכות של שש שש. שתים מערכות שש המערכת זו מערכה שלישית (ו) שלשה לכך נאמר היינו שלש מקראות: והא בעינן על המערכת בסמ שלא יהא דבר חוצץ בין הבדיכין ללחם נמור: על בסמוך ע״ג השולחן עצמו באותן שתי שפתי ראויר שבין הבדים: מדכך היו בדיו מונחים לאורכו של בית מזרח ומערב ש״מ דארון לרוחבו של בית היה אורכו: ולא היו נוגעין בפרוכת.

(ה) נרשה דל״ל כדי שיהו האומנין נוטלין בקטנה כשמתנין עמהם וכו׳. (ו) של שה לכך נאמר שתים עשרה ולפיכך נרך שלשה כנ״ל:

עין משפט נר מצוה

לו א מיי׳ פ״ח מהל׳ מעילה הל״ה:
לז ב ג מיי׳ פ״ה מהל׳ תמידין ומוספין הל״ג ופ״ג מהל׳ בית הבחירה הל׳ יד:
לח ד מיי׳ פ״ג מהלכות בית הבחירה הל״ב:

מוסף רש״י

שתי אמות. שני מקלות שלרכן אמה (בכורות לפ.). בשושן הבירה. יליע שעשה על שער מזרח ומקרי שושן הבירה (שם מ.). שתי אמות. קני מדה היו בשושן הבירה והוא בית הבנוי על גיבה הספר מדתנן במסכת מדות (פ״ב מ״ג) שער המזרחי ועליו שושן הבירה ויהי מצוירת ומפרשינן במנחות כדי שיהיו מהיכן באו (שפחים לפ.). נוטלין בקטנה. כשהיו מתנין עם האומנין לעשות כך וכך אמות מלאכה לעצלן הכתם. היו מתנין בשל משה ואין עושין במדה הגדולה למדת אחת שעושין בשושן הבירה (בכורות מ.). שלא יבואו לידי מעילה. שלא יהנו מן ההקדש, דאם היו עושין באותה מדה שמתנין עמה יפחתו, דאי אפשר לאומנים, שלכך מחזירין בגדולה (שם). ותתרי למה לי. כתב פני עם לאותה של משה שהיא ר׳ עמהם (שם). לכספא ודהבא. שאלאכת צורה היא, מתנין בשל משה ומחזירין לאותה שבגדולה דיתרה אלא אלא אלא אלא לבניינא. דאותה נוטלין משל משה ומחזירין באותה שיעורים אלא אלא אלא (שם). ואילו לדידיה לא קא״ל. ורבא דמסקנא הכי הוא כדכתיב (שמות יב) ויקרא למשה ולאהרן לילה ויאמר קומו וגו׳ (במדבר יב.). וירץ לפני אחאב. אחאב ריכוב הוא כן לפניו, שהיה אחאב יחידי ולא אירה אלעזר (שם). להתיר פה של מעלה. להתיר פה אלמים שיהיו מדברים להתיר פה שלמטה. רחם של העקרות (הוכלות מן הטלן נקבות (סנהדרין קז.). איתמר חזקיה. והיינו כך דלעיל לתרופה (שם). על בסמוך. שיהן הבדים של לבונה אצל הסדרים בשהוא אומר על הארון את הפרוכת. ליכא למימר מל ממש דהא פרוכת מחילה היא להבדיל בין הקדש ובין קדש הקדשים הוי אומר על בסמוך. שהיה אצל הארון, הכנסים על בסמוך (לעיל סב.). ושכות על הארון. אל כתף לא על ממש. דאלו מחילה הואי פרוכת ולא היה סכך (סוטה לז.).

שיטה מקובצת

(א) בכלל. דאיכא: (ב) אין. דתנן: (ג) לכך נאמר שתים ושש. גלוין תיכה לכתוב שתים עשרה חלות ששם המערכת. ר״ל דהוי אמינא המערכת שתים עשרה חלות ששם המערכת. ר״ל דהוי אמינא מערכה אחת של שש ושתים של שלש שלש עכ״ל הגליון: (ד) מדכך היו בדיו פתחים ובדיו: (ה) דיוצאין. לחוץ: (ו) כשמתנין. עם צורפי זהב: (ז) אליהו. רש״י: (ח) מפרשי: (ט) של. שש עשה

ראס: (י) אורכן. לאורכו: (יא) לשמעה. הא בעינן: (יב) פרוכת. הא ליכא:

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com